

Nazistene på og utenfor Ilebu ser ut til å være i prima form.

Hva „smuglerbrev“ kan fortelle om aktiviteten og stemningen i nazikretser „Blir far skutt, så skal jeg skyte 10 jøssinger“.

Brevsmuglingen på Ilebu er blitt mildest talt bergmt, ikke minst takket være enkelte advokaters medvirken i den temmelig utstrakte trafikken som har foregått. Vi har fått anledning til å gjennomgå gyskrifter av enkelte brev som er forsøkt smuglet, og disse gir et levende inntrykk av liv og levnet i nazikretsene for tia. Her bare:

14/7—45

Takk for hilsener og postanvisning. Har sendt 3—4 brev til deg, er spent på om du har fått dem — — Skål til lagfører G. K. i dag igjen. Han har bedt politiet undersøke saken din derute. Så en vakker dag er du ute igjen — — Din G.

Brev fra Ilebu-fange.

8/7—45.

Måndag blir siste dagen på Fillipstad. Vi skal noen dager på brygga ved Akers Verksted, forhåpentlig ikke inne på verkstedet. — — Han i B-veien var naturligvis glad over svaret. Han trodde P. var blitt litt betenkt, men det ordner seg vel siden. Det ble ikke noen straff for oss på grunn av rømningen. Han kom til bakte ut på ettermiddagen etter en tur til Høimenkollen. Men det ble en borte i forrige uke, hvorledes han er kommet ut fra Ilebu er ikke oppklart. I går, lørdag, forsvant også en. Spaserte ut iført engelsk uniform. Men det beste var at han tok på seg regnfrakk og hatt, og kjørte ut sammen med politiet, noen journalister og forhørsmenn. Fredag ankom Klaus Hansen, dir. Larsen, Grand og Mtilhausen.

Du må hilse Bj. så mye. Lip er spent på om O. forsto hva jeg ropte etter dem. Han oppfattet visst ikke forrige gang, for nr. 2 er innerst i kroken til høyre helt på bakken, men husk det kan bli regnvar, så legg det på noen fliser samt pakket inn i brunt papir som det ligger nok av etter papirsekker der nede.

Brev til Ilebu-fange.

Brevet forteller om den første dødsdom i Danmark så heter det videre: Her i Norge kommer den første saken opp den 12. juni. Det er også en ung gestapist med mange uttøring på samvittigheten. Absolutt en provokant. Det var jo mentningen at Quislings sak skulle først opp, men det tar de ikke i tilfelle Høyesterett ikke godkjenner landssviklovene. De vil nok ikke bli satt i papirstokken, derfor tar de en ung ubetydelig person til prøve. Advokaten er spent. Alle advokater arbeider mot disse nye lovene. (1) Det er jo brudd på grunnloven, og det er jo den de dommer ut fra. Men da vil folket rase og rive oss i stykker om de nå ikke får se blod.

Gerhardsen (statsministeren) har jo selv overtatt og skal behandle beredningsrådgiverne. Justisministeren har gått inn i regjeringen på den betingelse at han ingenting vil ha med dødsdommene å gjøre. Neida. Gerhardsen skulle nok greie det selv han.

— Vi venter nok det blir endel dødsdommer her, men det blir bare gestapistene (norske) som har pint andre. De tyske her i landet skal dømmes her ved krigsrett. — —

I samme brev omtales en fru M. og hennes hjem. Det er et rart hjem.

Det er ingen andre enn Odd som lengter etter faren der. Jeg spurte om hun ikke syntes det var fryktelig at mennene våre var borte? «Nei, sa hun, jeg synes da ikke det er så fryktelig». Gerd, kona til Rolf, har rømt til en tyskeleir, for hun vil bli med til Tyskland. — —

Hedmark, 26/6—45

I det brevet det her gjelder gis det anvisning på hvordan mannen på Ilebu bør forklare seg i retten. Kommer han omstendelig veiledning om hva han bør og ikke bør si. Det er ikke vanskelig å forstå at dette er skrevet for å sikre seg at bevis forklaringer i retten blir overensstemmende. Mannen er tydelig redd, men hun er «foreren» der i gården. Brevet er forøvrig spøkett med en masse gudelig prek, så det hele virker vammelt.

Varsel!

Lageret er fullt! Bli borte! Slektning til frelsessoldat tatt!

8 7—45

Kjære A og B.

Takk for brev, det var en lettelse at alt står ferdigvis bra til. Jeg er i fin form. Taper jo noen kilo, men ikke så mye. Taper at det gjør noe. Send ikke pakker hit, da alt annet enn klær blir beslaglagt. Trener heller ikke noe. Kjøp så langt du kan på mine rasjoneringskort, da du snart får beskjed om å innsende alle kort hit. Hent mitt tobakkskort i rasjoneringskontoret og kjøp og hamstre tobakk til meg. Kvitteringen for tobakkskortet ligger i bankboksen. Hvordan er det med driften vår? Få unna det jeg kjøpte der du sist arbeidet.

8 7—45.

Kjære N.
Hiertelig takk for hilsenen fra dere alle. Vi har det tålig bra, men jeg er bekymret for at dere ikke skal klare dere bra hvis jeg blir sittende lenge, eller det skulle hende noe mer. Tenk på det først og fremst. Denne behandlingen er usikker og kan bli brutt når som helst, men det er hun så lenge det går — —

I et svært langt brev heter det bl. a.: Du får gjøre deg venner med Lulla og få henne til å hjelpe deg med syng og maling så skal jeg fortelle hvordan det skal gå for seg. Armblinningene og skjutevårene må legges en porisjon i på skulderene og i snippen er det fint, og så må det presses etterpå så det ikke synes så godt. Tannkremtuben må det være tobakk i i stedet for tannkrem, men det bør være litt tannkrem i hullet så den ser ekte ut. En skratobakk i garnnøstet. Jeg har også et par eldgamle tefler, i feret på disse er det plass til mye. Dette er innholdet av den første pakke, og det er ingen risiko, for dere blir sikkert ikke rørt. En slik pakke må dere skaffe meg hver 14. dag eller oftere. — —

Dette er endel utplukk fra smuglerbrev. De er i og for seg ikke så sensasjonelle, men de forteller endel i en av rapportene heter det at vaktene har hørt nazikvinner som skulle besøke sine menn under arbeid på Fillipstad funnet kompromitterende papirer. I et av papirene fortelles det at NS nå har 50.000 mann i arbeid, selsvagt underjordisk arbeid. Det heter bl. a.: «Ringene holder». «Vi har 50.000 mann i full sving», heter det. Et annet sted fortelles videre at «Per sier at blir far dømt og skutt så skal han skyte 10 jøssinger.» Det fortelles videre at pistol til å utføre «heldedens» med er han blitt lovet av en Solberg.

Damene med disse kompromitterende papirer ble arrestert og framstilt for landssvikavdelingens myndigheter, som slapp dem ut en stund seinere. De smilte hånlig til de av H.S. som hadde tatt seg av dem. Det som etter H.S. oppfatning gjaldt å

nå uk st ukt er tion uket. rme i offent. re stoll Alle og hjelpe met av kri, alle aviseks, postgirokonto

bringe på det å finne fram nazister som likeså få fatt må anses å når damene slet sine felle

"FRIHETEN" 1-9-45

109176